

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/341/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113230767
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mand'ák
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3113230767.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Mand'áka a členiek Mgr. Stanislavy Miklánkovej a JUDr. Ivety Sopkovej v právnej veci žalobcu: žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, právne zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, IČO: 36 613 843 proti žalovanému: C. X., nar. X.X.XXXX, občan SR, bytom J. č. XX, právne zastúpený JUDr. Milošom Gerom, advokátom so sídlom v Bytči, Štefánika č. 217, za účasti vedľajšieho účastníka občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV so sídlom v Bratislave- Staré Mesto, Šafárikova č. 7, IČO: 42 362 962, právne zastúpený JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom so sídlom v Bratislave, Zámocká č. 36, o zaplatenie 668,70 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 08.02.2017, č. k. 14C/15/2014-108 takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, výroku I. a II., **p o t v r d z u j e .**

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. **m e n í** tak, že občianskemu združeniu VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV sa priznáva náhrada trov konania 100%.

III. Občianskemu združeniu Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

IV. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Právne vec posúdil podľa § 52 ods.1-3 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. b/ zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 497 Obchodného zákonníka, § 517 ods.1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách, § 100 ods.1, § 101, § 103, § 111 Občianskeho zákonníka, § 5b zák. č. 250/2007 Z. z o ochrane spotrebiteľa (účinného od 1.5.2014).

2. V odôvodnení uviedol, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok podľa § 524 Občianskeho zákonníka uzavretej dňa 24.3.2011 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. so sídlom v Bratislave a žalobcom ako postupníkom, postúpil postupca pohľadávku voči žalovanému na žalobcu. Postupca a žalovaný uzatvorili dňa 30.1.2007 Zmluvu č. 274201977, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu, v znení ich dodatkov. Na základe uvedenej zmluvy postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti boli upravené v zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach. Žalobca poukázal na to, že Zmluva obsahuje všetky náležitosti zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Poukázal na ust. § 261 ods.3 písm. d/ Obchodného zákonníka, podľa ktorého je táto zmluva absolútny obchod a vzťahujú sa na

ňu ustanovenia Obchodného zákonníka a poukázal na ust. § 52 až 54 Občianskeho zákonníka v znení do 31.12.2007, z ktorého vyplýva, že tieto ustanovenia sa nevzťahujú na zmluvy o úvere. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predstavovala sumu 3.173,28€, ktorá pozostávala z istiny 2.875,15€ a úroku z omeškania 298,13€ v súlade s Prílohou k zmluve o postúpení, pričom sumu 298,13€ si žalobca v konaní neuplatňuje. Podľa zmluvy postupca poskytol žalovanému úver vo výške 1.659,7€, ktorý mal byť splácaný v mesačných splátkach vo výške 44,58€ vždy k 20-temu dňu v mesiaci. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje splátky úveru splatné od 20.11.2010 do 20.1.2012 v počte 15 v celkovej výške 668,70€ a splátky pôvodne splatné od 20.5.2011 do 20.1.2012 sa stali splatnými dňa 10.5.2011, kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Žalobca si uplatnil nárok na úrok z omeškania podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. účinného od 1.1.2009, počnúc dňom splatnosti každej splátky samostatne. Pri splátkach, ktorých splatnosť mala vzniknúť po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dňa 10.5.2011 si žalobca uplatňuje úrok z omeškania od tohto dňa. Uplatňovaná dlžná suma pozostáva z 15-tich neuhradených splátok a zo splatných splátok úveru .

3. Vedľajší účastník na strane žalovaného VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, občianske združenie vo vyjadrení zo dňa 14.11.2014 poukázal na spotrebiteľský charakter vzťahu medzi účastníkmi, v dôsledku ktorého ho treba posudzovať podľa ust. § 52 ods.1-4, § 54 ods.2 Občianskeho zákonníka, § 6 ods.3, 23a ods.1,2 zák.č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzatvorenia zmluvy a § 2 písm.b/ zák.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Vzniesol námietku premlčania pohľadávky, pretože v čase jej postúpenia (dňa 24.3.2011) bol žalovaný v omeškaní 1190 dní, teda žalobca mohol dlh zosplatiť skôr. Poukázal na neplatnosť postúpenia pohľadávky z dôvodu chýbajúcej výzvy o postúpení pohľadávky podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách s tým, že žalobca nepreukázal doručenie výzvy a preto nemá aktívnu vecnú legitimáciu na podanie takejto žaloby.

4. Súd prvej inštancie mal preukázané, že právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s. so sídlom v Bratislave a žalovaný uzatvorili dňa 30.1.2007 Zmluvu o splátkovom úvere č. 0274201977. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 1.659,7€ (50.000,-Sk) žalovanému, ktorý sa úver zaviazal splácať v 60-tich mesačných splátkach vždy do 20-teho dňa v mesiaci po 44,58€ (1.343,-Sk), počnúc dňom 20.2.2007 a končiac dňom 20.1.2012, pri ročnej percentuálnej miere nákladov 23,03%. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0568/2011/CE zo dňa 24.3.2011 postúpila Slovenská sporiteľňa, a.s. pohľadávku z uvedenej zmluvy na žalobcu a tento dňom 20.4.2011 oznámil žalovanému vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Žalovanému bolo postúpenie pohľadávky oznámené. Z prílohy k Zmluve o postúpení pohľadávok vyplýva, že zostatok pohľadávky predstavoval ku dňu postúpenia 3.173,28 €, z toho istina sumu 2.875,15€, úroky 298,13€ a v čase postúpenia pohľadávky bol žalovaný v omeškaní s platením po dobu 1190 dní. Žalovaný teda uzatvoril zmluvu ako spotrebiteľ, preto sa pri posúdení veci postupuje podľa zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č.71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa (účinného do 1.7.2007) , zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách a skúma sa, či postúpenie pohľadávky prebehlo v súlade s § 92 ods. 8 cit. zákona a teda, či postúpenie je platné a či je daná aktívna legitimácia žalobcu v konaní. Aktívnou vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu- žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009). Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť však iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už (1) splatnými (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Z uvedeného zákonného ustanovenia je teda zrejmé, že banka je oprávnená pohľadávku z omeškaného peňažného záväzku klienta postúpiť inému subjektu za predpokladu, že omeškanie trvá dlhšie ako 90 dní vrátane odovzdania dokumentácie, ktorá s postúpeným záväzkom súvisí. Vzhľadom na citované ustanovenie súd konštatuje, že žalobca nepreukázal splnenie zákonných podmienok postúpenia pohľadávky zo Slovenskej sporiteľne, a.s. na žalobcu, a je nepochybné, že postúpená bola nezosplatená pohľadávka. Z predložených listinných dôkazov vyplýva, že žalobca v konaní nepreukázal zaslanie písomnej výzvy zo strany banky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách a to ešte pred postúpením pohľadávky, ku ktorej došlo zmluvou

zo dňa 24.3.2011. Žalobca teda nie je aktívne legitimovaný na podanie tejto žaloby. S poukazom na § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka súd dospel k záveru, že žalobou uplatnený dlh nie je premlčaný. Pohľadávka sa mala zaplatiť v splátkach a konečná splatnosť dlhu nastala dňa 20.1.2012. Predmetom žaloby boli nepremilčané splátky od 20.11.2011 do 20.1.2012. Žaloba bola podaná na súde dňa 30.10.2013, teda pred uplynutím premlčacej doby týchto splátok a súd žalobu zamietol výlučne kvôli nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na podanie žaloby.

5. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 zák.č. 160/2015 Z.z. (Civilný sporový poriadok) podľa pomeru úspechu vo veci. Žalovaný a vedľajší účastník (intervenient) mali v konaní plný úspech a preto im súd priznal právo na náhradu trov konania.

6. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie namietajúc nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že v konaní predložil relevantné oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky, ktoré zakladá aktívnu legitímáciu žalobcu . Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo 210/01 s tým, že v konaní bolo preukázané relevantné oznámenie postupcu dlžníkom o postúpení pohľadávky, ktoré bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu, na rozhodnutia Krajského súdu Žilina sp. zn. 5Co 248/2016 a 8Co 564/2015, Krajského súdu Košice sp. zn. 1Co 387/2015, Krajského súdu Nitra sp. zn. 9Co 133/2013. Žalobca zastáva názor, že v súvislosti s platným postúpením pohľadávky, poukazom na bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok, klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky. Ust. § 89 ods.1 Zákona o bankách pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení Zákona o bankách, keď banka môže so svojim klientom zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchyľne od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. Súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď pohľadávka zodpovedajúca peňažnému záväzku predstavuje len splatné splátky úveru a len tieto tvoria pohľadávku zodpovedajúcu nesplácanému dlhu žalovaného zo zmluvy o úvere. Podľa názoru žalobcu pohľadávku tvoria nezaplatené a splatné splátky, ale aj nezaplatené a doposiaľ nesplatené splátky úveru. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru postupcom nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. Ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách nemožno spájať s aktívnu legitímáciu žalobcu ako postupníka pohľadávky. V úprave výnimiek z bankového tajomstva nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Norma obsiahnutá v § 92 ods. 8 Zákona o bankách nezakladá občianskoprávnu povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky v tomto prípade žalovaným, ale administratívnu zodpovednosť postihnutú NBS podľa ust. § 50 ods. 1 zákona o bankách. Doručenie písomnej výzvy banky dlžníkov v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. S nedoručením takejto výzvy môže byť splnené len sankcie vyplývajúce zo Zákona o bankách. Poukázal tiež na uznesenie KS v Prešove 12Co 223/2015. Súčasne podal odvolanie proti náhrade trov konania. Namietal, že združenie nebolo v danom prípade stranou sporu a preto v zmysle § 255 ods. 1 CSP nemá nárok na náhradu trov konania. Podľa § 255 ods. 1 CSP združenie nie je subjektom , ktorému môže byť náhrada trov konania priznaná, bez ohľadu na to, kedy do konania vstúpilo. Združenie vystupovalo v postavení vedľajšieho účastníka , toto postavenie od 01.07.2016 zaniklo. Združenie by mohlo mať postavenie osobitného subjektu podľa § 95 ods. 1 CSP, pričom je potrebné , aby bolo pribraté do konania Súd prvej inštancie napriek tomu pokračoval so združením s označením „ intervenient „ a priznal mu nárok na náhradu trov konania. Žalobca namietá neprípustnosť účasti združenia v konaní z dôvodu nepreukázania súhlasu žalovaného a nepribratia do konania / vid' uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 13.09.2016, sp. zn. 3Co/683/2015/. Žalobcovi vznikol nárok na úhradu uplatnených splátok spolu s príslušným úrokom z omeškania z každej splátky odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia. Žiadal preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie, prípadne ho zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie a rozhodnutie . Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

7. Združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV v písomne podanom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedlo, že rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z úplne zisteného skutkového stavu a zo správneho právneho posúdenia veci. Žalobca v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách nepreukázal aktívnu vecnú legitímáciu ako aj doručenie výzvy právnym predchodcom žalovaným a splnenie podmienok postúpenia pohľadávky. Zákonné ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách charakterizuje tieto aspekty: postupiteľnosť bankovej pohľadávky, predchádzajúca písomná výzva klientovi, omeškание klienta viac ako 90 kalendárnych dní po doručení výzvy, postúpenie sa týka

časti peňažného záväzku v omeškaní/ splatné pohľadávky/, postupiteľnosť tretej osobe a nevyžaduje sa súhlas klienta. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná / rozsudok Krajského súdu Trenčín zo dňa 13.1.2016, sp. zn. 5Co/460/2015. Rovnako nebolo preukázané, že právny predchodca zaslal žalovanému výzvu pred postúpením, teda žalobca neunesol dôkazné bremeno. Banka nemôže postúpiť pohľadávku, ktorá nie je splatná. Je preto potrebné poukázať na to, že banka má právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup je však nevyhnutné pristúpiť v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru. Námiетка žalobcu, že relevantné oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka, nie je dôvodná, nakoľko postupcom je banka. Banka je v zmysle ust. § 524 a nasl. OZ povinná dodržiavať aj zákon o bankách, ktorý je lex specialis / vid' rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/792/2015. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil neplatnosť zmluvy o postúpení pre nesplnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách / vid' rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 76/2007 zo dňa 28.01.2009 a Ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 337/2012 zo dňa 3.7.2012/. Pokiaľ žalobca uvádza bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorých klient súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť na tretiu osobu svoje pohľadávky, je toto ustanovenie neplatné z dôvodu rozporu s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Rovnako nie je dôvodná námiетка žalobcu, že po uplynutí 1 roka sa podmienky uvedené v § 92 ods. 8 neaplikujú. Banka je povinná doručiť klientovi výzvu a vyčkať 90 dní od je doručenia s postúpením pohľadávky. Vedľajší účastník má nárok na náhradu trov konania, nakoľko do konania vstúpil v čase účinnosti zákona č. 99/1963 OSP. Poukazom na ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predto dňom nadobudnutia jeho účinnosti, zostávajú zachované. Žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný. Súd prvého stupňa správne posúdil, keď vyhodnotil postúpenie pohľadávky za neplatné z dôvodu nedodržania podmienok postúpenia pohľadávky. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a združeniu priznal trovy odvolacieho konania.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP /keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, ani to nevyžadoval verejný záujem/ v spojení § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Súd prvej inštancie založil svoje zamietajúce rozhodnutie na právnom závere o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, ktorý nepreukázal platné postúpenie pohľadávky proti žalovanému z pôvodného veriteľa Slovenská sporiteľňa, a.s., keď pri postúpení pohľadávky nebol dodržaný postup podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

10. Odvolací súd považuje tento právny názor súdu prvej inštancie za správny a stotožňuje sa aj s odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalobcu uvádza nasledovné:

11. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej, t. j. existencie tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej, t. j. existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (vid' rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Cdo 205/2009). Preto nepostačuje, aby žalobca v súdnom konaní svoju aktívnu vecnú legitímáciu preukázal len oznámením postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi; je potrebné preukázanie platného postúpenia pohľadávky. Podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak dlžníkovi postúpenie oznámil postupca, dlžník nemá právo požadovať preukázanie postúpenia zmluvou o postúpení pohľadávky. To však platí len vo vzťahu k dlžníkovi, teda presnejšie vo vzťahu medzi účastníkmi zmluvy o postúpení pohľadávky na jednej strane a dlžníkom na strane druhej, nie vo vzťahu k súdu. V tomto smere nastal odklon súdnej praxe od rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Obo 210/01, podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu vecnú legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd z takého oznámenia vychádza bez toho, aby ako predbežnú otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Tento odklon od uvedeného rozhodnutia vyplýva napríklad z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Obo 49/2008 zo dňa 14.05.2008, ako aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Cdo 76/2007 zo dňa 28.01.2009, podľa ktorého v spore o neplatnosť zmluvy o postúpení,

resp. v spore o splnenie neuhradenej postúpenej pohľadávky je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu - zmluvy o postúpení pohľadávky, ak v konaní vyjdú najavo a z Občianskeho zákonníka nemožno vyvodiť, že dlžník by nemohol namietat' a súd skúmat' platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by toto postúpenie dlžníkovi oznámil postupca. K správnosti týchto záverov sa priklonil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení, sp. zn. IV. ÚS 337/2012-19 zo dňa 03.07.2012.

12. Pre potreby ďalšej argumentácie považuje odvolací súd za potrebné opätovne citovať § 92 ods. 8 zákona o bankách: "Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom."

13. Citované ustanovenie § 92 ods. ods. 8 zákona o bankách neupravuje len administratívne povinnosti banky pri ochrane bankového tajomstva, ako to naznačuje žalobca v odvolaní, ale stanovuje podmienky platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bankou, ide teda o lex specialis vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávky (§ 524 a nasl.). Tomu nasvedčuje jednak znenie citovaného ustanovenia ("...môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku... postúpiť"), ako aj jeho zaradenie do časti zákona o bankách, ktorej nadpis znie "Ochrana klientov a bankové tajomstvo". Účelom tohto ustanovenia teda nie je len ochrana bankového tajomstva, ale aj ochrana klientov banky. Citované ustanovenie stanovuje podmienky, za ktorých môže banka aj bez súhlasu klienta postúpiť svoju pohľadávku na inú osobu, čo výkladom a contrario znamená, že ak podmienky uvedené v tomto ustanovení splnené nie sú, banka postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže. Postúpenie pohľadávky bankou bez splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách je potrebné považovať za konanie v rozpore so zákonom a takýto úkon je absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pričom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu má súd povinnosť prihliadať ex offo. V danom prípade, keďže právnym predchodcom žalobcu bola banka, bolo správne, že súd prvej inštancie zisťoval, či boli pri postúpení pohľadávky na žalobcu dodržané podmienky ustanovené zákonom o bankách, teda, či postúpenie pohľadávky bolo platné.

14. Žalobca ďalej v konaní namietal, že podľa § 89 ods. 1 zákona o bankách, podľa ktorého banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchylné od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje, došlo k odlišnej dohode medzi klientom a bankou týkajúcej sa postúpenia pohľadávky, a to v zmysle bodu 19.16 Všeobecných obchodných podmienok. Na tomto mieste odvolací súd konštatuje, že v čase postúpenia pohľadávky, t. j. dňa 24.3.2011 žalobcom vyššie uvádzané ustanovenie § 89 ods. 1 zákona o bankách takúto možnosť neupravovalo, keď pojednávalo len o povinnosti banky požadovať preukázanie totožnosti klienta. Možnosť upraviť si vzájomné práva a povinnosti odlišne od zákona bola do zákona o bankách zakomponovaná až s účinnosťou od 10.06.2013. Preto ak si právny predchodca a žalovaný upravili možnosť postúpenia pohľadávky odlišne od zákonného znenia v čase, keď to zákon neumožňoval, je takéto dojednanie neplatné pre rozpor so zákonom.

15. Odvolací súd ďalej v zhode s názorom súdu prvej inštancie uvádza, že v prípade pohľadávky banky /ako to bolo aj v tomto prípade/ je spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je splatná /dospelé splátky/ a len za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy banky na plnenie po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Tieto podmienky

postúpenia stanovuje priamo zákon o bankách, a aj keby boli zákonodarcom stanovené za účelom ochrany bankového tajomstva, ide o zákonné podmienky postúpenia pohľadávky, pri porušení ktorých právny úkon postúpenia pohľadávky porušuje zákon a je preto neplatný.

16. V tomto prípade žalobca v spore pred súdom prvej inštancie nepreukázal splnenie podmienok § 92 ods. 8 zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky a preto možno súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca v konaní nepreukázal zaslanie písomnej výzvy zo strany banky a to pred postúpením pohľadávky. Žalobca teda nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby.

17. Občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV v tomto spore vystupovalo do 30.06.2016 v postavení vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. Dňom 01.07.2016 stratilo toto občianske združenie zmenou právnej úpravy občianskeho súdneho konania podstatenie vedľajšieho účastníka v spore, ale na druhej strane rovnako platí, že právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom 01.07.2016, kedy sa stal účinným nový procesný kódex /Civilný sporový poriadok/, zostávajú zachované. Podľa odvolacieho súdu medzi účinky oprávneného vstupu vedľajšieho účastníka do občianskeho súdneho konania v období do 30.06.2016 môžeme zaradiť aj vznik práva vedľajšieho účastníka na náhradu trov konania v prípade úspechu účastníka konania, na ktorého strane v spore vedľajší účastník vystupoval. Ak potom nejakej osobe v postavení vedľajšieho účastníka vznikli trovy konania, je potrebné pri meritórnom skončení sporu s ohľadom na jeho výsledok skúmať, či táto osoba nemá právo na ich náhradu, a to bez ohľadu na skutočnosť, že medzičasom už postavenie tejto osoby ako vedľajšieho účastníka v spore zaniklo.

18. Súd prvej inštancie preto správne rozhodol aj o náhrade trov konania občianskeho združenia VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, ktoré v spore vystupovalo do 30.06.2016 ako vedľajší účastník na strane žalovaného a do uvedeného dňa mu vznikli trovy konania. Za účelne vynaložené trovy konania podľa § 251 CSP treba považovať také náklady, ktoré musela procesná strana nevyhnutne vynaložiť, aby mohla riadne uplatniť alebo brániť svoje právo na príslušnom súde. Pokiaľ ide o postavenie vedľajšieho účastníka v spotrebiteľských sporoch a jeho nárok na náhradu trov konania, táto otázka už bola súdnou praxou vyriešená. Úspech vedľajšieho účastníka v konaní je vždy závislý od úspechu toho účastníka, na strane ktorého vystupuje. Žalovaný bol v konaní úspešný, a preto aj vedľajší účastník na jeho strane je v konaní úspešný a má preto právo na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie nesprávne označil vedľajšieho účastníka ako intervenienta, nakoľko uvedenému občianskemu združeniu toto postavenie po 01.07.2016 zaniklo. Občianske združenie sa zmenou právnej úpravy občianskeho súdneho konania zároveň nestalo automaticky v danom spore intervenientom v zmysle § 81 CSP alebo osobitným subjektom v zmysle § 95 CSP. Preto odvolací súd výrok III. napadnutého rozsudku v zmysle ust. § 388 CSP zmenil tak, že občianskemu združeniu VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV priznal náhradu trov konania 100%.

19. Odvolacie námietky žalobcu boli preto nedôvodné.

20. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. V odvolacom konaní mal plný úspech žalovaný, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania podľa 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V konaní mu však žiadne trovy nevznikli, preto odvolací súd vyslovil, že žalovaný nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

22. Pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania, ktoré si občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV uplatnilo vo svojom vyjadrení k odvolaniu, odvolací súd uvádza, že síce do 30.06.2016 vystupovalo uvedené občianske združenie v postavení vedľajšieho účastníka, ale po 01.07.2016 mu toto postavenie zaniklo. Odvolací súd tak nekonal s menovaným občianskym združením v odvolacom konaní, t. j. po 01.07.2016, ako intervenientom a ani ako s osobitným subjektom, a preto ani nerozhodoval o jeho uplatnených trovách odvolacieho konania.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).